

МЕДИЙНИЯТ ЖАНР ИНТЕРВЮ КАТО ОСНОВА ЗА РАЗВИТИЕ НА КОМУНИКАТИВНАТА КОМПЕТЕНТНОСТ В ОБУЧЕНИЕТО ПО НЕМСКИ ЕЗИК КАТО ЧУЖД

Даниела Кирова

THE MEDIA GENRE INTERVIEW AS A BASIS FOR THE DEVELOPMENT OF COMMUNICATIVE COMPETENCE IN TEACHING GERMAN AS A FOREIGN LANGUAGE
Daniela Kirova

Abstract: *This article attempts to present separate equivalents of the term "interview", ie. oral and written texts in the form of questions and answers, and the definition of the term "communicative competence" on the basis of the parameters set in the European Language Framework. In this context, the importance of the media genre interview as a didactic tool suitable for different target groups and language levels, as a means of good preparation and a model for their own language production in German language teaching will be considered.*

Key words: *Teaching German as a Foreign Language, Interview, skills, competences*
<https://doi.org/10.46687/VFSA2996>

Диалогът е едно от най-естествените средства за междуличностна комуникация, а мобилността в съвременния свят, развитието на средствата за обмен на информация и дигиталните технологии насърчават комуникативните потребности и придобиването на чуждоезикови умения както за целите на ежедневно общуване, така и в сферата на туризма, бизнеса, науката и интеркултурната комуникация.

Интересът на настоящата работа е част от по-обширно изследване, насочено към разновидностите на медийния жанр *интервю*, представени чрез конкретни примери в различни учебни системи по немски език като чужд, в което ще се анализира ролята на интервюто при усвояване на езиковите умения (слушане, говорене, четене, писане) в процеса на развитие на способността на обучаемите за изразяване на чужд език като основа за езикова реализация на намеренията, целите и задачите на партньорите в общуването.

В тази част ще се направи опит да бъдат дефинирани накратко термините *интервю* и *комуникативна компетентност*, които ще бъдат основни за целите на цялостната работа. Въз основа на това ще бъде направен анализ и ще бъде изяснен въпросът как, под формата на какви задачи и до каква степен медийният жанр интервю допринася за развитието на комуникативната компетентност на съответния чужд език.

1. Интервю

Определянето на понятието *интервю* на немски език в сравнение с дефинирането му на български език е трудно, тъй като този термин обикновено не се ограничава само до журналистическото интервю като „разговор на журналист с политически, културен или друг деец, предназначен за публикуване или излъчване“ (STRBE 1995: 321), а се използва в различни области на комуникацията като например терапевтичното интервю, съдебното интервю или

анкета. В рамките на всеки от тези жанрове терминът също се използва по много различни и променливи начини (срв. Haller 2013: 95).

Не е възможно ясно да се определи и произходът на интервюто като форма на разговор. Йенс Рухац например смята, че интервюто в областта на социалните науки може да е било формирано от журналистически предшественици. Според него други автори виждат структурата на журналистическото интервю като свързана със съдебния репортаж и като трансформация на разпита. Очевидно е обаче, че именно през XIX в. се създават и институционализират повечето от практиките на допитване, особено социологическото проучване и журналистическото интервю. Общото между всички тези практики на интервюиране е, че те използват самия човек като източник на информация за него (срв. Ruchatz 2014: 16).

Както немският универсален речник на редакцията на *Duden*, така и шесттомният *Brockhaus-Wahrig* съотнасят интервюто в първото определение към областта на журналистиката:

1. *von einem Berichterstatter von Presse, Rundfunk od. Fernsehen mit einer meist bekannten Persönlichkeit geführtes Gespräch, in dem diese sich zu gezielten, aktuelle [politische] Themen od. die eigene Person betreffenden Fragen äußert* (Duden 2003) [1. разговор, провеждан от репортер от преса, радио или телевизия, обикновено с известна личност, в който последната коментира конкретни актуални (политически) теми или въпроси, отнасящи се до нея].¹

1. *Befragung meist bekannter Persönlichkeiten durch Berichterstatter von Presse od. Rundfunk* (Wahrig/ Krämer/ Zimmermann 1981: 775) [интервюиране предимно на известни личности от репортери от пресата или радиото].

В немския език журналистиката е не само основната област на употреба на термина *интервю*, което съответно винаги се споменава на първо място в речниковите статии, но и областта, в която терминът има най-дълга история.

Терминът води началото си от френската дума *entrevue* (*уговорена среща*) или *entrevoir* (*виждаме се за кратко, срещаме се случайно, срещам*) и от XVI в. се появява като *entreview* в английския придворен език, където означава среща на високопоставени личности. От около средата на XIX в. думата се използва от американските журналисти в сегашния ѝ смисъл, а от около 1870 г. тя се утвърждава в немския език (срв. Ueding 2012: 533).

Въпреки че произходът на интервюто може да се проследи до предшестващите форми като диатрибите² в Античността, „Разговори около масата“ на Мартин Лутер от 1566 г. или разговорите между Гьоте и Екерман през

---

¹ Преводът от немски на български език от тук нататък, ако не е отбелязано друго, е мой – Д. К.

² Диатрибата (на старогръцки διατριβή *diatribé*, буквално „забавление“, „поучение“) е форма на морално-философска реч, създадена от елинските философи (особено от циниците) през III в. пр.н.е., която се обръща към широка неспециализирана аудитория в свободен, често популярен тон, за да я образова чрез забавни поучения – <<https://de.wikipedia.org/wiki/Diatribé>> (status 12.04.2022).

1835 г., от гледна точка на историята на медиите интервюто е типична форма на масовата комуникация, тъй като то се появява за първи път в масовите американски вестници (т. нар. *penny papers*), които съдържат предимно съдебни репортажи и практикувания в съда метод на разпит за събиране на информация, което е от решаващо значение за развитието на интервюто. От политическа гледна точка възникналото в САЩ в средата на XIX в. интервю може да се разглежда като продукт на американската демокрация. По-късно то се разпространява в Англия и други европейски държави, като в Германия не се използва под формата на отговори на политики на журналистически въпроси, а предимно като политически инструмент за прокламация. В съвременния англосаксонски смисъл като „контролиран диалог между двама равностойни събеседници“ интервюто се утвърждава в Германия едва след края на Втората световна война (срв. Ueding 2012: 534).

Според Йенс Рухац първоначално *интервюто* е означавало преди всичко устен разговор, проведен от журналист, и едва по-късно е започнало да се отнася и до текста, който е следствие от този разговор (Ruchatz 2014: 52).

Другите две значения на *интервю* до голяма степен съвпадат в двата речника и са както следва:

- в Brockhaus-Wahrig:

2. (*empirische Sozialforschung*) *Befragung von beliebig od. nach bestimmten Merkmalen ausgewählten Personen mit dem Ziel der statistischen Auswertung ihrer Antworten; ein freies, gelenktes, offenes, standardisiertes ~; das ~ als Instrument der Meinungsforschung* (Wahrig, Krämer, Zimmermann 1981: 775f.) [(емпирично социално изследване) Анкетирание на лица, избрани на случаен принцип или по определени признаци, с цел статистическа оценка на техните отговори; свободно, направлявано, открито, стандартизирано ~; ~ като инструмент за изследване на общественото мнение];

3. (*Psych.; Med.*) *bes. in der klinischen Psychologie u. in der medizinischen Diagnostik angewendete methodische Befragungen des Patienten zu Zwecken der Anamnese u. Diagnose* (Wahrig, Krämer, Zimmermann 1981: 775ff.) [(Псих.; Мед.) Методически разпит на пациент с цел снемане на анамнеза и поставяне на диагноза, използван най-вече в клиничната психология и медицинската диагностика].

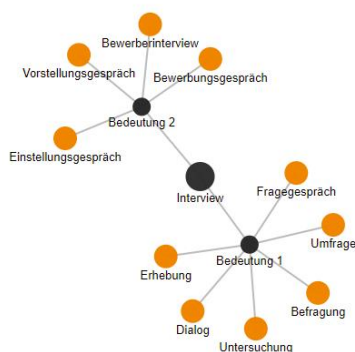
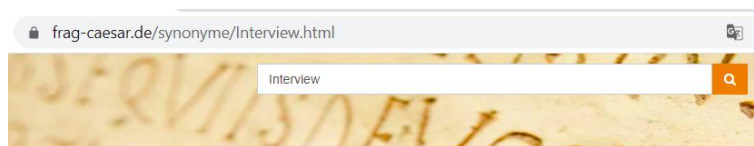
- в Duden – Deutsches Universalwörterbuch:

2. a) (*Soziol.*) *gezielte Befragung (von ausgewählten Personen) zu statistischen Zwecken* (Duden 2003) [(Социол.) целенасочено проучване (на избрани лица) за статистически цели];

b) (*Psych., Med.*) *zu Zwecken der Anamnese u. Diagnose durchgeführte methodische Befragung des Patienten* (Duden 2003) [(Псих.; Мед.) Методически разпит на пациента с цел снемане на анамнеза и поставяне на диагноза].

Ето защо може да се каже, че терминът *интервю* се използва основно в трите области – журналистика, социални науки и медицина/ психология, където означава различни видове разговори, при които някой е интервюиран. Но

приложението на термина не се ограничава само до тези области и в реалната езикова употреба постепенно се разширява.

Фиг. 1³

В немския синонимен онлайн речник *frag-caesar.de/synonyme* например се предлагат две основни значения на *интервю* (Interview) и техните синоними, които се използват не само във връзка с разговор анкетиране, допитване, проучване, изследване и диалог, а така също и с интервюта за работа.

Таблица 1.

Bedeutung 1 [значение 1]		Bedeutung 2 [значение 2]	
Fragegespräch	въпросник, анкета, анкетна карта	Einstellungsgespräch	събеседване (с кандидат за назначаване), интервю за работа
Umfrage	анкета (обществено) допитване	Vorstellungsgespräch	интервю при кандидатстване за работа
Befragung	допитване	Bewerberinterview	интервю във връзка с кандидатстване за работа

³ Източник: <<https://www.frag-caesar.de/synonyme/Interview.html>> (status 12.03.2022).

Untersuchung	проучване, разследване, изследване	Bewerbungsgespräch	разговор във връзка с кандидатстване за работа
Dialog	диалог		
Erhebung	(админ.) проучване, изследване, анкета, сведения		

Другият онлайн синонимен речник <https://synonyme.woxikon.de/> открива 89 синонима на *интервю*⁴, разделени в 8 групи със следните значения:

1. Interview [интервю] (Meinungsaustausch [размяна на мнения], Erkundigung [запитване]);
2. Dialog [диалог] (Unterredung [разговор], Wortwechsel [пререкание, диспут], Zwiesprache [разговор], Interview [интервю]);
3. Umfrage [допитване, проучване] (Untersuchung [разследване], Interview [интервю], Umfrage [анкета], Feldforschung [теренно проучване]);
4. Befragung [допитване, запитване, анкета] (Untersuchung [проучване], Interview [интервю], Aussprache [събеседване], Gespräch [разговор], Erhebung [проучване], Orientierung [ориентиране], Dialog [диалог], Beratung [консултация], Anfrage [запитване], Ermittlung [разследване], Umfrage [проучване], Inquisition [инквизиция], Befragung [допитване], Exploration [проучване], Kolloquium [колоквиум], Verhör [разпит] Erörterung [обсъждане, разискване], Unterredung [съвещание], Vernehmung [изслушване], Feldforschung [проучване на място], Konsultation [консултация], Meinungsforschung [проучване на общественото мнение], Kreuzverhör [кръстосан разпит], Rundfrage [проучване], Erkundigung [проучване], Meinungsumfrage [проучване на мнения], Enquete [проучване], Einvernahme [разпит], Repräsentativerhebung [представително проучване], Konsilium [консилиум], Fragegespräch [развлекателно интервю], demoskopische Untersuchung [демоскопско проучване]);
5. Erkundigung [проучване] (Interview [интервю], Ausfragerei [разпитване]);
6. Unterredung [съвещание, разговор, беседа], Interview [интервю], Gespräch [събеседване], Unterhaltung [разговор], Talk [разговор], Smalltalk [разговор, общи приказки];
7. Meinungsaustausch [размяна на мнения], Interview [интервю], Debatte [дебат], Dialog [диалог], Unterhaltung [разговор], Kolloquium [колоквиум], Rücksprache [консултация], Erörterung [дискусия], Unterredung [съвещание], Streitgespräch [спор], Konversation [разговор, събеседване], Gedankenaustausch [обмен на идеи], Zwiegespräch [диалог], Fachgespräch [експертна дискусия], Meinungsaustausch [обмен на мнения], Diskussion [дискусия], Wechselrede [алтернативна реч], Rede und Gegenrede [реч и контрареч];
8. Erkundigung [проучване], Frage [въпрос], Bitte [молба], Interview [интервю], Antrag [заявление], Nachfrage [търсене], Eingabe [заявление],

⁴ Източник: <<https://synonyme.woxikon.de/synonyme/interview.php>> (status 12.03.2022).

Anfrage [запитване], Umfrage [допитване], Befragung [събирането на информация], Gesuch [искане], Rückfrage [запитване], Nachforschung [проучване], Erkundigung [изследване].

Голяма част от тези значения ще бъдат взети предвид в последващия анализ, поради което терминът *интервю* по-нататък ще се отнася и до тях.

Като един от основните жанрове в журналистиката и като метод за получаване на информация в изследванията на общественото мнение и медиите, в социологията, в медицината и психологията *интервюто* е форма на разговор за установяване на знания и опита, мненията и желанията, нагласите и отношенията, поведението и мотивите. Комуникативната ситуация се разгръща и поддържа от поредица от въпроси и отговори между двама или повече души.

Особеността на интервюто като форма на диалог е, че потокът от информация се осъществява от един или повече респонденти, към които интервюиращият задава въпросите си целенасочено, като направлява разговора (срв. Lamnek 2010: 301).

В зависимост от комуникативната ситуация, целта и други аспекти съществува широк спектър от форми на интервю и различни критерии за тяхното разграничаване: ако интервюто се провежда с едно или с няколко лица, дали лицето разказва – в буквалния смисъл на думата – без прекъсване (монолог), или интервюиращият влиза в диалог с разказвача, като задава и отговаря на въпроси (диалог). В зависимост от научната област има различни опити за категоризация, така че единното представяне на видовете интервю е изключително трудно.

Преди всичко в областта на социалните науки се срещат множество различни видове интервюта, които често е трудно да бъдат разграничени едно от друго. Въпреки това формите на интервю могат да бъдат определени по отношение на теоретичната им основа, подхода и целите им. В част от научната литературата (Bortz, Döring 2006: 238; Gläser, Laudel 2010: 40-43) се срещат различни форми на класификация, но те са относително сходни. В детайли може да бъде направено следното разграничение:

1. В зависимост от вида на ситуацията на интервюто:

– телефонно интервю/ интернет интервю (събиране на информация по дадена тема/ предмет; използва се предимно при изследване на общественото мнение);

– интервю на улицата (проучване на мненията/ нагласите на широки слоеве от населението по даден въпрос или събитие).

2. В зависимост от целта на интервюто:

– лично интервю (информация за лицето, често използвана в журналистиката за представяне на артисти, политици или други публични личности);

– експертно интервю (интервюиране на експерт с цел получаване на фактическа информация по дадена тема).

3. В зависимост от броя на интервюираните:

– групово интервю (интервюиране на няколко души по една тема на едно и също място и по едно и също време);

– индивидуално интервю (интервюиране на едно лице).

4. В съответствие с вида на спецификацията и последователността на въпросите и темите:

- отворено интервю (интервюиращият „направлява“ разговора, като задава само няколко първоначални въпроса);
- стандартизирано интервю (интервюиращият провежда интервюто по точно определен списък от въпроси, като последователността и формулировката на въпросите се спазват точно).

5. В зависимост от характера на интервюто:

- разговорно интервю (наричано още анкетиране; смесица от разговор и задаване на въпроси, подобно на дискусия на кръгла маса);
- информационно ориентирано интервю (разговор за получаване на информация).

6. В зависимост от ролята на интервюиращия:

- неутрален събирач на информация (интервюиращият задава само проучвателни въпроси, без да прави оценъчни коментари);
- пристрастно задаване на въпроси (интервюиращият задава въпросите по темата от определена гледна точка или от определена позиция).

Разграничават се също и следните специални форми на интервю:

- разпит за целите на разследването на криминални престъпления;
- проучване за установяване на мнения и ценности (например преди избори или маркетингово проучване);
- изпитно интервю, което се състои от редуване на въпроси и отговори.

Затова при определянето на обекта на предстоящото изследване фокусът ще се насочи върху **устните и писмените текстове под формата на въпроси и отговори**, а те от своя страна ще се отнасят до по-голямата част от възможните еквиваленти на термина *интервю*, а не само до тези от области като журналистиката, психологията или социални науки.

2. Комуникативна компетентност

Комуникативната компетентност е една от осемте групи ключови компетентности, която частично се припокрива с езиковата по отношение на компетентностите за общуване, но акцентът е в областта на чуждите езици. Тя се дефинира като способност „за ефективно ползване за комуникация на различни езици по подходящ начин; способност за слушане, говорене, четене и писане в обществен и културен контекст в съответствие със собствените желания или нужди“. Знанията са свързани с „познаване на лексиката и функционалната граматика на различни езици, на основните видове устно взаимодействие и езикови регистри, както и на обществените норми и на културния аспект и променливостта на езиците“. Уменията включват способността за „разбиране на устни съобщения, провеждане на разговор, както и четене, разбиране и съставяне на текстове според нивото на владеене на езика и за нуждите на лицето“⁵.

Терминът *комуникативна компетентност* включва взаимосвързаните умения за мислене, социални, межкултурни, езикови умения и такива за взаимодействие със събеседника (срв. GERfS 2001: 17) и като част от процеса на

---

⁵ Компетентностите и референтните рамки вж. в <<https://www.mon.bg/bg/100770>>, с. 2.

общуване е езиково-мисловно действие на субектите, които взаимно си предават определена информация по такъв начин, че другият да я разбере. В този процес се използват както лингвистични, така и екстралингвистични средства (срв. GERfS 2001: 103-109).

Комуникативната компетентност се активира в различни комуникативни езикови дейности, които включват възприемане, продуциране, взаимодействие и езиково посредничество (устен и писмен превод), като всяка от тези видове дейности може да се осъществява в устна и/или писмена форма (срв. GERfS 2001: 25), т. е. комуникативната езикова компетентност включва лингвистична, социолингвистична и прагматична компетентност (срв. GERfS 2001: 109).

От своя страна лингвистичната компетентност се състои от лексикална, граматична, семантична, фонологична, орфографска и ортоепична компетентност. Това е способността да се образуват правилно структурирани и смислени изрази с помощта на определени езикови средства (срв. GERfS 2001: 110). Лексикалната компетентност предполага познаване и умение за използване на лексикални и граматични елементи като например структура на изречения, идиоматични изрази, фиксирани модели, фрази и колокации, но също така и отделни думи и класове от думи (срв. GERfS 2001: 111-112). Граматичната компетентност се отнася до познаването на граматическите средства на даден език и способността да се използват (срв. GERfS 2001: 113-115). Семантичната компетентност включва способността за осъзнаване и контрол на лексикалната семантика, отнасяща се до значението на думите и техните конотации (GERfS 2001: 116). Фонологична компетентност е тази, която включва знания и умения за начина на възприемане и продуциране, свързани с фонетичните единици, особености и фонетичния състав на думите, ударението на думите и различните видове интонационни модели (вж. GERfS 2001: 117). Орфографската компетентност включва познаване на символите, които съставляват писмените текстове, и умението да се възприемат и създават (букви в печатен и ръкописен вид, правилно изписване на думите, препинателни знаци и правила за пунктуация и др.) (вж. GERfS 2000: 117). Ортоепичната компетентност е способността да се произнася правилно писмената форма на думите, когато се чете на глас подготвен текст или когато се говори, като се използват думи, с които човек се е сблъскал за първи път в писмена форма (GERfS 2001: 118).

Социолингвистичната компетентност съчетава уменията за сигнализиране на социалните отношения, конвенции за учтивост, културни препратки и фигури на речта, различия в регистъра, както и диалекти и акценти. Този термин се отнася и до умението да се използва езикът във връзка със социалните обстоятелства и с уважение към социалните институции на езиковата среда. Това е способността да се забелязват, избират и използват езиковите маркери на социалните отношения, конвенциите за учтивост и т. н. въз основа на социалната ситуация (срв. GERfS 2001: 118-122).

И накрая, комуникативната компетентност включва и прагматична компетентност, т. е. дискуссионната и функционалната компетентност. Дискуссионната компетентност включва способността за организиране, структуриране и подреждане на поредица от изречения по отношение на тема, логическата последователност, стил и т. н. при създаване на езикови текстове. От

своя страна функционалната компетентност се отнася до използването на говоримия език и писмените текстове в общуването с конкретни, функционални цели (GERfS 2001: 125). Такива цели са аргументация, убеждаване, описание, обяснение, разказ и различни схеми на взаимодействие, като например въпрос-отговор.

В чуждоезиковото обучение уменията имат двойна функция. Те са както средство, така и цел (Barkowski, Krumm 2010: 83). Целта е разбирането (възприемането) на устни и писмени текстове (умения за слушане и четене) и умението да се създават такива (писане и говорене). В Общата европейска референтна рамка за езиците уменията са представени като комуникативни дейности и стратегии, с които учащите трябва да разполагат и които трябва да използват, за да мобилизират своите ресурси (срв. GERfS 2001: 62).

През последните години развитието на комуникативните умения е признато за основна цел на чуждоезиковото обучение (ЧЕО). Тази тенденция се засилва в хода на възникналата в периода 1970 - 2000 г. т. нар. комуникативна дидактика (срв. Stefanova 2011) в последните учебни планове, програми и учебници.

Общуването и изучаването на езици включват изпълнението на задачи, които не са чисто езикови по своята същност, дори и да се осъществяват в рамките на комуникативни езикови дейности и да ангажират комуникативната езикова компетентност на човека. Изпълнението на тези задачи включва комуникативни езикови дейности при обработката на устни или писмени текстове (чрез възприемане, създаване, взаимодействие и езиково посредничество).

Голяма част от текстовете са от областта на масмедията, с които обучаемите могат да се сблъскат в ежедневието си (статии, репортажи, реклами, рубрики, интервюта, проучвания или хороскопи). Най-голям е дялът на текстовете под формата на диалог – различни ежедневни разговори или интервюта, които са представени не само като говорими текстове под формата на аудиозапис за упражняване на умението за слушане. Диалогът под всякаква форма осигурява много и разнообразни ситуации за приложение, подпомогнати с подходящи упражнения и възможности, които отчитат всички етапи и нива на процеса на езикоусвояване: писмено и устно, рецептивно и активно, репродуктивно и продуктивно.

Задачите под формата на диалог могат да подпомогнат и развитието на езиковите средства на учащите се, което включва познаване и овладяване на граматика, лексика, фонология или ортография, необходими за изпълнение на задачата, т. е. езиковите средства като техния общ обхват, граматическа и лексикална коректност, но също и аспекти на езиковата употреба като последователност, уместност, кохерентност, точност и др. (срв. GERfS 2001: 157).

Естествено е, че интервюта и различните форми на диалог се използват най-често при устното общуване, при което ползвателите на езика се редуват като говорители и слушатели с един или повече събеседници, за да може разговорът да възникне въз основа на принципа на сътрудничеството. Примери за такива интерактивни дейности са:

- разговор относно някаква услуга;
- непринуден разговор;
- неофициална дискусия;
- официално обсъждане;
- разискване;
- интервю;
- преговори;
- съвместно планиране;
- практическо сътрудничество, насочено към постигане на цели и т. н.

По време на взаимодействието постоянно се използват рецептивни и продуктивни стратегии. Освен това съществуват класове от познавателни и кооперативни стратегии (наричани още дискурсивни или стратегии за сътрудничество), които направляват взаимодействието, като например „смяна на говорещите“, „постигане на съгласие по дадена тема и как да се подходи към нея“, „предлагане и оценяване на решения“, „обобщаване и резюмиране на постигнатото състояние на разговора“, „посредничество в конфликт“ и др. (срв. GERfS 2001: 78).

Обикновено интервюто наред с другите форми за устно изразяване като телефонни разговори, интервюта за работа и дискусии доминират в обучението по чужд език за професионални и академични цели и са по-ефективни на ниво напреднали. Освен за устно изразяване този вид текстове – устни (по радио и телевизия) или писмени (в списания и във вестници) – могат да бъдат използвани при овладяване на рецептивните умения слушане с разбиране и четене с разбиране, като основната им функция е да се получи информация за дадено лице или институция.

Въпреки това кратки интервюта могат да се използват и на начално езиково ниво, когато се отговаря на по-прости, директни въпроси и твърдения, които се задават бавно, ясно и без използване на идиоми, когато се предават информация и идеи по познати теми, при условие че от време на време може да се поискат разяснения и се указва помощ при осъществяване на желанието за изразяване.

Телефонният разговор е специална форма на бизнес комуникация, тъй като в сравнение с разговора лице в лице изучаващите чуждия език срещат по-големи трудности в езиков, акустичен, визуален и межкултурен аспект, независимо от факта, установен в проучване на Принстънския университет (Stephens, Silbert, Hasson 2010), че в процеса на устна комуникация входящите съобщения достигат по-бързо до мозъка на получателя и се обработват там, т. е. чуваме и разбираме по-бързо, отколкото четем и разбираме.

Участието в дискусии дава възможност учащите да изразяват свободно своите идеи и планове и да споделят мнението си. Чрез тази форма на комуникация от симулираната дискуссионна ситуация се постига реално взаимодействие на обучаемите. Преди всичко обучаемите трябва да умеят да изслушват аргументите на другите, да ги приемат сериозно или да ги отхвърлят и да вземат отношение към казаното преди тях.

Чрез тази форма на комуникативна дейност се развиват комплексни умения, които са необходими и в други житейски ситуации, така наречените метакомпетенции, тъй като съчетават емоционални, социални и интелектуални индивидуални компетентности. Метакомпетенциите не могат да бъдат преподадени, а могат да бъдат придобити само чрез опит или чрез процеси на учене, които се основават на опита (срв. Hüther 2014: 95). Следователно вниманието в диалога не е насочено само към това, което човек иска да каже след това като участник, нито само към изказванията на другите, а преди всичко към връзките между изказванията в различните фази на процеса и към информацията, която те съдържат.

В заключение може да се каже, че медийният жанр интервю във всичките му форми и разновидности е един от основните дидактически инструменти, подходящ за всяко езиково ниво и за всички целеви групи, като добра подготовка и модел за собствена езикова продукция. Автентичните медийни текстове биха могли да функционират и като важни източници на информация за страната като съвременни документи или за представяне на разнообразието от мнения, като развиват комуникативната компетентност на учащите се по немски език и ги подготвят за езиковата реалност.

ЛИТЕРАТУРА

- Bortz, Döring 2006:** Bortz, J., N. Döring. Forschungsmethoden und Evaluation. 4. Aufl., Springer Medizin Verlag, Heidelberg.
- Gläser, Laudel 2010:** Gläser, J., G. Laudel. Experteninterviews und Qualitative Inhaltsanalyse (4. Aufl.). Wiesbaden: VS Verlag für Sozialwissenschaften.
- Haller 2013:** Haller, M. Das Interview. Ein Handbuch für Journalisten, 5., völlig überarbeitete Auflage. Konstanz/ München: UVK Verlag.
- Hüther 2014:** Hüther, G. Die Ausbildung von Metakompetenzen und Ich-Funktionen während der Kindheit. – In: Neider, A. (Hg.) Bildung ist mehr als Lernen, Kindergarten und Schule im Dialog. Verlag Freies Geistesleben Stuttgart 2006, 84-99.
- Lamnek 2010:** Lamnek, S. Qualitative Sozialforschung. Weinheim: Beltz.
- Ruchatz 2014:** Ruchatz, J. Die Individualität der Celebrity: Eine Mediengeschichte des Interviews. Konstanz: UVK Verlag.
- Stefanova 2011:** Stefanova, P. Ezikousvoyavane i chushdoezikovo obuchenie. Elektronen godishnik na department „Chuzhdi ezitzi i literturi“ <http://ebox.nbu.bg/forlen11/view_lesson.php?id=3> (status 02.02.2022) [Стефанова, П. Езикоусвояване и чуждозезиково обучение. Електронен годишник на департамент „Чужди езици и литератури“].
- Stephens, Silbert, Hasson 2010:** Stephens, G. J., L. J. Silbert, U. Hasson. Speaker-listener neural coupling underlies successful communication. Proceedings of the National Academy of Sciences (USA), 107(32), 14425-14430 <<https://www.pnas.org/doi/10.1073/pnas.1008662107>> (status 02.05.2016).
- Ueding 2012:** Ueding, G.: Historisches Wörterbuch der Rhetorik. Band 4 Hu – K, Walter de Gruyter.

Електронни ресурси

- GERfS** = Gemeinsamer europäischer Referenzrahmen für Sprachen: lernen, lehren, beurteilen (2001). Berlin: Langenscheidt. <<https://student.unifr.ch/pluriling/assets/files/Referenzrahmen2001.pdf>> (status 14.01.2022).

Компетентностите и референтните рамки <<https://www.mon.bg/bg/100770>> (status 23.02.2022).
<<https://de.wikipedia.org/wiki/Diatribе>> (status 14.05.2022).

Речници, справочници

Barkowski, Krumm, 2010: Barkowski, H., H. Krumm (ed.). Fachlexikon Deutsch als Fremd- und Zweitsprache. Tübingen: A. Franke, UTB.

Duden 2003: Duden - Deutsches Universalwörterbuch, 5 Auflage, Mannheim 2003 (CD-Rom).

STRBE 1995: Savremenен talkoven rechnik na bulgarskiya ezik. Veliko Tarnovo: Gaberof [Съвременен тълковен речник на българския език. Велико търново: Габероф].

Wahrig, Krämer, Zimmermann 1981: Wahrig, G., H. Krämer, H. Zimmermann (Hrsg.). Brockhaus Wahrig. Deutsches Wörterbuch. Dritter Band. G-JZ. Wiesbaden: Brockhaus/Stuttgart: Deutsche Verlags-Anstalt.

<<https://www.frag-caesar.de/synonyme/Interview.html>> (status 9.12.2021).

<<https://synonyme.woxikon.de/synonyme/interview.php>> (status 9.12.2021).